

УДК 811.124'37'373.611:792.05

Н. Б. Чернюх

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Theatrum як лексична домінанта субконцепту «ТЕАТРАЛЬНА СПОРУДА» у латинській мові

Чернюх Н. Б. Theatrum як лексична домінанта субконцепту «ТЕАТРАЛЬНА СПОРУДА» у латинській мові. У представленій розвідці здійснено аналіз семантики та функціонування у латинській мові лексеми theatrum, як домінанти субконцепту «Театральна споруда». Відзначено, що даній лексемі притаманне широке коло значень: місце для огляду драматичних постановок; місце публічних зборів; публіка у театрі; місце, де публічно виявляються чий-небудь риси. Семантичним ядром даної лексеми є «місце, де розгортається дійство». Звернуто увагу на метафоричне вживання даної лексеми та її синтагматичні зв'язки.

Ключові слова: театр, латинська мова, концепт, субконцепт, лексична домінанта.

Чернюх Н. Б. Theatrum как лексическая доминанта субконцепта «ТЕАТРАЛЬНОЕ СТРОЕНИЕ» в латинском языке. В данной статье осуществлен анализ семантики и функционирования в латинском языке лексемы theatrum, как доминанты субконцепта «Театральное строение». Отмечено, что данной лексеме присущ широкий круг значений: место для наблюдения за драматическими представлениями; место общественных собраний; публика; место, где публично раскрываются чьи-либо черты. Семантическим ядром упомянутой лексемы является «место, где разворачивается действие». Обращено внимание на метафорическое употребление лексемы theatrum и ее синтагматические связи.

Ключевые слова: театр, латинский язык, концепт, субконцепт, лексическая доминанта.

Chernyukh N. B. Theatrum as lexical dominant of the sub-concept "THEATRE BUILDING" in Latin.

The present article deals with semantics and functioning of the lexeme 'theatrum' as the dominant of the sub-concept "Theatre building" in Latin language. The above mentioned lexeme has the wide range of meanings: a place for viewing dramatic performances; a place for public meetings; the audience; a field in which one's qualities are exhibited publicly. Its semantic nucleus forms "a place in which performances are given". The performed analysis allows to make a conclusion about using lexeme 'theatrum' mostly in the direct sense, as place, where different spectacles had taken place (performances, people's meeting, etc.) and also due to metonymical transferring to mark publics. It testifies about gradual narrowing and specialization of meaning, which happened in the following way: "place, where something happens > place of performances > publics". There are adjectives and participles, which characterize shape, size, decoration, attendance, which are used with the above mentioned lexeme. Derivative potential of lexeme 'theatrum' is narrow and presented with adjectives 'theatralis' and theatricus as well as with borrowed from Greek noun 'theatridion'. A variety of theater was odeum "odeon", where musical and poetry competitions took place. Like much of the Latin theatrical vocabulary, this name is borrowed from the Greek ὠδῆϊον.

The analysis of the subconcept "Theatrical structure" in full, taking into account its two main parts - the scene and auditorium - realized within the framework of the corresponding conceptual fields, will form the prospect of research.

Key words: theatre, Latin language, concept, sub-concept, lexical dominant.

Концепт *театр* є одним із вагомих культурних концептів, які належать до національної концептосфери мов. Саме в ньому виявляється антропоцентризм мовної картини світу, оскільки він більше, ніж будь-який інший пов'язаний з людською особистістю, для якої важливе місце займає елемент гри [3: 79].

Вивченню згаданого концепту з лінгвістичної точки зору присвячено порівняно небагато праць [1; 2; 3], у яких він аналізується на матеріалі сучасних мов, чого, на жаль, не можна сказати про класичні. Серед відомих нам досліджень до нього зверталась лише іспанська лінгвістка К. Гонзалез Вазкез [8; 9; 10], аналізуючи концепт ТЕАТР у латинській мові. З огляду на це, а також на роль, яку театр відгравав у античному суспільстві, дана проблематика видається актуальною.

Концепт ТЕАТР в латинській мові можемо

визначити як макроконцепт, який складається з низки субконцептів, серед яких, дотримуючись класифікації А. Зверева, можна виокремити: архітектурні елементи (декорації та механізми та аксесуари), акторів та персонажів, публіку, драматургію і сценічну гру [1].

Л. Ісаєва та С. Калініна розглядають концепт ТЕАТР як поєднання таких субконцептів: театр як організація; театр як приміщення або місце, де відбуваються видовищні заходи; театр і драматургія; театральна-постановочний процес; театр як форма відпочинку і проведення дозвілля; театральне середовище; театральне і сценічне життя актора; глядачі. Усі ці субконцепти вербалізуються у межах відповідних лексико-семантичних груп [2: 80].

Відомий історик і теоретик театру Т. Ковзан у своїй праці «Література і спектакль» виокремив театральні концепти, беручи до уваги актора і спектакль. Він розрізняє тринадцять базових одиниць: слово та тон (об'єднані під поняттям

«виголошений текст»); міміку, жести та рухи («тілесне вираження»); грим, перуки, маски («зовнішній вигляд актора»); аксесуари, декорації, освітлення («вигляд сцени»); музику і звукові ефекти («розрізнені звукові ефекти») [11: 206].

Подібну класифікацію, але з дрібнішим членуванням пропонує іспанська дослідниця К. Гонзалез-Вазкез, яка у структурі ТЕАТРУ виділяє: 1) театр як місце вистави (загальна назва, сцена, глядацька зала, будівля і прилягаючі елементи); 2) декорації, реквізит і оформлення сцени; 3) працівники театру і причетні до організації вистав; 4) організація театральних вистав; 5) актори; 6) інші особи зайняті в театрі; 7) одяг акторів; 8) автор; 9) глядачі; 10) вистава; 11) музика; 12) танець; 13) п'єса як літературний жанр; 14) акторська гра; 15) результат постановки (успих, провал); 16) персонажі; 17) ролі; 18) постановочний процес; 19) театральне ремесло [10 : 303-305].

У структурі макроконцепту ТЕАТР центральне місце займає субконцепт «Театральна споруда» представлений у латинській мові 21 іменниковою лексемою. Лексична домінантою згаданого субконцепту представлена лексемою *theatrum* «театр», яка становить об'єкт аналізу даної розвідки.

Лексикографічні джерела тлумачать *theatrum* наступним чином: 1) напівкругла будівля для оглядання сценічних видовищ; 2) будь-яке місце придатне для організації видовищ; 3) глядачі, публіка; 4) місцевість [6: 721 – 722]. «Оксфордський словник латинської мови» подає наступні визначення: 1) місце для огляду драматичних постановок; 2) місце публічних зборів (особливо у грецьких містах); 3) публіка у театрі; 4) місце, де публічно виявляються чий-небудь риси [7:1936]. Подібне визначення театру засвідчене також у коментатора Вергілія Сервія: [*theatrum*] *id est spatium spectaculi* (Serv. A. 5, 288, 2) – «[театр] це місце видовища».

З часом цей іменник розширив коло своїх значень, уточнивши їх і доповнивши переносними, пор.: 1) Вид мистецтва, що відображає життя в сценічній дії, яку виконують актори перед глядачами. 2) Установа, організація, що здійснює сценічні вистави певним колективом артистів. 3) Приміщення, будинок, у якому відбуваються вистави. 4) заст. Вистава, спектакль. 5) Місце, де відбуваються значні події (воєнні дії тощо). 6) Сукупність драматичних творів того чи іншого автора, жанру тощо [5]. Однак, як бачимо, незмінним залишилось базове значення «місце для видовищ».

Іменник *theatrum* за походженням є латинізованим грецьким *theatron*, яке, у свою чергу походить від дієслова *theomai* «дивитися;

розглядати». Зв'язок із дієсловом зі значенням зорового відчуття, вказує передовсім на візуальний контакт публіки із дією, яка відбувається на сцені. Як свідчить порівняння кола значень латинського *theatrum* і грецького *theatron* римляни поряд зі словом значною мірою запозичили також коло значень притаманне грецькому іменнику, пор.: 1) місце для оглядання, особливо драматичних творів; 2) місце зборів; 3) глядачі; 4) видовище; 5) життя [13: 787].

Як слушно зауважив П. Паві, «театр ... є без сумніву точкою зору на події [...]. Тільки внаслідок зміщення відношень між баченням і спостереженням об'єктом він перетворюється в місце, де відбувається дія» [4: 462]. З огляду на це основними елементами театру є сцена, на якій відбувається дійство, і трибуни, де розташовані глядачі, з їх відповідними частинами. Така будова театру забезпечує контакт актора і публіки – два основні елементи спектаклю.

Римський театр у його класичному розумінні на відміну від грецького є будівлею обмеженою сценою, яка утворює цілість (Vitr. 5, 6; 5, 9), де трибуни не були відокремлені від сцени. «Це було «симбіотичне відношення»... Від оркестри поширювалась «зала» і у протилежному напрямі проектувалась сцена» [12: 271].

К. Гонзалез Вазкез відзначає, що римський театр трансформувалася ідею необмеженого і відкритого грецького театру у внутрішній визначений, штучний простір. Причина цього полягала у тому, що він, на відміну від грецького, не завжди розташовувався на схилах, а тому потребував штучних механізмів, які б забезпечували добру акустику [9:634]. Відокремленість сцени від глядачів і замкнутий простір римського театру, на думку Л. Полакко, відрізняв його від «демократичного» грецького. Римський театр реалізував державну політику і став символом «державного театру» [14 : 9 – 11, 14].

У проаналізованих нами текстах лексема *theatrum* здебільшого вжита зі своїм прямим значенням, як місце, де відбувались різного роду видовища. У цьому значенні вона зафіксована у 70 % випадків. Наприклад:

«Primus sollicitos fecisti, Romule, ludos, //... //Tunc neque marmoreo pendebant vela theatro, // Nec fuerant liquido pulpita rubra croco (Ov. Ars 1, 1-1 – 104) – «*Ті, Ромуле, першим встановив звичні ігри... Тоді не висіли заслони у мармуровому театрі і поміст не був червоним від вологого шафрану*».

In eo tractu oppidi pars erat regiae exigua ... et theatrum coniunctum domui quod arcis tenebat locum aditusque habebat ad portum et ad reliqua navalia (Caes. B. C. 3, 112, 8) – «*В тій частині міста була невелика частина царського палацу...*

і приєднаний до будинку театр, який утворював своєрідну фортецю...».

Необхідно відзначити, що ця лексема не обов'язково пов'язувалась із місцем, де відбувались театральні вистави. У текстах зустрічаємо її вживання на позначення місць проведення видовищ загалом. Сюди окрім власне театру належав також цирк та амфітеатр. У «Науці кохання» Овідій радить закоханим відвідувати «потрійні театри», під якими, очевидно, слід розуміти театр, цирк та амфітеатр: *Visite conspicuis terna theatra locis* (Ov. Ars 3, 383) – «Відвідайте потрійні театри у гарних місцях!». Про «потрійний театр» поет згадує також у «Скорботних елегіях»: *Scaena uiget studiisque fauor distantibus ardet, // proque tribus resonant terna theatra foris* (Ov. Trist. 3, 12, 22 – 23) – «сцена живе і прихильність палає віддаленими пристрастями, і потрійні театри відлунюють як три форуми». На користь такого розуміння вказують попередні рядки елегії: *usus equi nunc est, leuibus nunc luditur armis* (Ibid. 18) – «тепер потрібно скористатись конем, тепер змагаються легкою зброєю».

Про театр, як місце організації вистав різного роду, є також свідчення коментатора Цицерона Асконія Педіана: ... *Pompeius omnis generis ludis theatrum dedicavit* (Ascon. In Pis. 17) – «... Помпей присвятив театр іграм різного роду».

Поліфункціональність театру також дозволяла йому використовуватись для поетичних виступів: *Testes Augusti epistulae, testis ipse populus, qui auditis in theatro Virgilii versibus surrexit universus et forte praesentem spectantemque Virgilium veneratus est sic quasi Augustum* (Tac. De or. 13, 2) – «Свідками є листи Августа, свідок сам народ, який, почувши у театрі вірші Вергілія, весь підвівся і шанував Вергілія, який випадково був присутнім і спостерігав, так, неначе Августа».

... *quoties theatrum, ut recitarem aliquid, intravi, hac me adventicia excipere frequentia solet* (Petron. Sat. 90, 2) – «... щоразу, коли я приходив у театр, щоб щось декламувати, мене завжди гостинно зустрічав багатолюдний натовп».

Окрім місця для влаштування видовищ театр також використовувався для народних зборів:

(Timoleon) veniebat ... in theatrum, cum ibi concilium populi haberetur... (Nep. Tim. 4, 2) – «(Тимoleon) приходив ... до театру, коли там було народне зібрання».

У Цицерона *theatrum* вживається на позначення сенату: *Cum in theatro imperiti homines rerum omnium rudes ignarique consederant, tum bella inutilia suscipiebant, tum seditiosos homines rei publicae praeficiebant, tum optime meritos civis e civitate eiciebant* (Cic. Flac. 16) – «Коли в театрі сиділи недосвідчені люди, невправні і ненавчені усьому, тоді вони розпочинали непотрібні війни,

тоді надавали перевагу бунтівникам над державою, тоді проганяли з держави найзаслуженіших громадян».

Як місце засідань богів та місце розгляду судових справ представлений театр у Апулея:

... *caelesti theatro pro sede sublimi sedens ... Iuppiter sic enuntiat...* (Apul. Met. 6, 23) – «... Юпітер, сидячи у небесному театрі на високому кріслі... виголосив таке...».

... *sublimo suggestu magistratibus residentibus, iam praecone publico silentium clamante, repente cuncti consona voce flagitant propter coetus multitudinem ... iudicium tantum theatro redderetur* (Apul. Met. 3, 2) – «... коли судді порозсідались на узвишші і громадський окличник вже закликав до тиші, раптом всі зібрані одногосно стали вимагати, щоб з уваги на таке багатолюдне зібрання... перенести розслідування незвичайної справи в театр».

Завдяки метонімічному переносу лексема *theatrum* також вживалась на позначення публіки. Наприклад:

... *theatra tota reclamant* (Cic. De Or. 3, 196, 5) – «... вся публіка вигукувала...».

I nunc, tolle animos et tecum finge triumphos, // stantiaque in plausum tota theatra iuvent (Prop. 3, 18, 16 – 17) – «Тепер іди, зберись із духом і здобудь тріумф, і нехай допоможе весь театр, який стоїть аплодуючи».

... *tota saepe theatra et omnem circi turbam exclamasse barbare scimus* (Quint. Inst. 1, 6, 45) – «... ми знаємо, що часто весь театр і вся циркова публіка вигукує по варварськи».

Таким чином, характеризуючи розвиток семантики даної лексеми, можна зробити висновок про поступове звуження і спеціалізацію значення, яка проходила у напрямку «місце, де що-н. відбувається» → «місце, де відбуваються театральні вистави» → «публіка».

У аналізованих текстах також засвідчена сполучуваність іменника *theatrum* із прикметниками та дієприкметниками у функції означення. Серед них можна виокремити прикметники які характеризують:

- форму:

... *nec sinuosa cavo pendebant vela theatro* (Prop. 4, 1, 15) – «... і підібрані завіси не висіли у вигнутому театрі».

... *nec tu curva theatra time* (Ov. Am. 2, 2, 25) – «... і ти не бійся вигнутого театру».

- матеріал

... *ego marmorei respexi summa theatri* (Ov. Am. 2, 7, 3) 1 «... я оглянув верх мармурового театру».

... *omnia publica lignea theatra tabulationes habent complures...* (Vitr. 5, 5, 6) «... всі громадські дерев'яні театри мають численні настили...».

- розміри:

Dant etiam sonitum patuli super aequora mundi, // carbasus ut quondam magnis intenta theatri // dat crepitum malos inter ... trabesque (Lucr. 6, 107 – 109) – «Так також звучать (вітри) над рівнинами світу, як часом у великих театрах ... між жердинами і брусами шумить напнута тканина».

- оздоблення

Aurea quae splendent ornato signa theatro, // inspice... (Ov. Ars 3, 231 – 232) – «Поглянь на золоті відзнаки, які сяють у прикрашеному театрі...».

Tegeae theatrum magnificentum e marmore facere instituit (Liv. 41, 20, 6) – «(Антіох) постановив спорудити у Теґеї величний мармуровий театр».

- відвідуваність:

Spissis indigna theatri // scripta pudet recitare... (Hor. Epist. 1, 19, 41 – 42) – «Соромно декламувати негідні вірші у переповнених театрах».

... ingens hominum frequentia convenere; sese quisque ex adversum quam proxime collocat; serus adveniens amicis adnuit, locum sessui impertiant; extimuit quisque excuneati queruntur; farto toto theatro, ingens stipatio, occipiunt inter se queri... (Apul. Flor. 16) – «... зібрався великий натовп людей; кожен розташовується якомога ближче; той, хто приходить пізно, киває друзям, щоб зайняли місце для сидіння; кожен позбавлений місця скаржиться; після того, як весь театр заповнився, величезна тиснява, починають скаржитись один на одного...»

Лексема **theatrum** виступає складовою частиною порівнянь. При цьому основою для порівняння може бути географічне розташування, місце, де розгортаються події, певна штучність, награність та інші ознаки. Зокрема, у текстах зустрічається з виглядом театру порівнюються особливості ландшафту. Наприклад:

Hic campus ... patet milia passuum XV quem iugum cingens a mari ortum neque ita praealtum uelut theatri efficit speciem (Bell. Afr. 37, 4) – «Це поле ... простягається на п'ятнадцять миль і не надто високий гірський хребет, розпочинаючись від моря і оточуючи його, надає вигляду театру».

Ripas et colles, montium edita in modum theatri multitudo innumera complevit... (Tac. Ann. 12, 56, 3) – «Незліченний натовп заповнив береги і пагорби та гірські підвищення на зразок театру...».

Порівняння лазні із театром, як місцем декламацій, зустрічаємо у Петронія: *... dum labor ... paene vapulavi, quia conatus sum circa solium sedentibus carmen recitare, et postquam de balneo tamquam de theatro eiectus sum, circuire omnes angulos coepi et clara voce Encolpion clamitare* (Petron. Sat. 92, 6) («... доки я мився..., мене мало

не побили, бо я спробував продекламувати вірш біля лавки, тих, які сиділи, а після того як мене викинули з лазні, ніби з театру, я почав обходити всі закутки і голосно кликати Енколпія»).

Характерним порівнянням є уподібнення світу до театру. Чимало таких порівнянь представлено у Цицерона, який порівнює політичну і ораторську діяльність з грою акторів в театрі.

Sic obtinui quaesturam in Sicilia provincia ut omnium oculos in me unum coniectos esse arbitrarer, ut me quaesturam que meam quasi in aliquo terrarum orbis theatro versari existimarem... (Cic. Verr. 2, 5, 35) – «Я здійснював квестуру на Сицилії, вважаючи, що очі всіх людей звернуті на мене одного, що я виконую обов'язки квестора ніби у якомусь всесвітньому театрі...».

Порівняння з театром Цицерон також використовує у характеристиці Цезаря: *Multas ... C. Caesaris virtutes magnas incredibilisque cognovi, sed sunt ceterae maioribus quasi theatri propositae et paene populares* (Cic. Rab. 42) – «Я довідався ... про багато великих і неймовірних чеснот Гаю Цезаря, але інші призначені ніби для більших театрів і майже популярські».

Багатолюдність театру лежить у основі порівняння, до якого вдається Сенека, радячи Луцілію уникати юрби: *... Epicurus, cum uni ex consortibus studiorum suorum scriberet: 'haec' inquit' ego non multis, sed tibi: satis enim magnum alter alteri theatrum sumus'* (Sen. Epist. 7, 11) – «...Епікур, коли писав одному з співників у своїх заняттях, сказав: «Кажу це для не для багатьох, а для тебе: ми, один для одного, - багатолюдний театр».

У іншому місці Сенека беручи за основу порівняння шум, порівнює з театром школу: *Intersit aliquid inter clamorem theatri et scholae* (Sen. Epist. 52, 12) – «Хай буде якась різниця між гамором театру і школи».

З виходом глядачів із театру після завершення вистави метафорично порівнюється смерть: *ut ... animo aequo e vita, cum ea non placeat, tamquam e theatro exeatus* (Cic. Fin. 1, 15, 49) – «... щоб ми...зі спокійною душею пішли із життя, тому що воно не подобається, ніби з театру».

У деяких випадках порівняння театру нагадують переносне вживання цієї лексеми у сучасних мовах. Наприклад:

... ubicumque pugnabo, in theatro terrarum orbis esse me credam (Curt. 9, 6, 21) – «... всюди, де я боротимусь, віритиму, що я є на сцені світового театру». У даному випадку спостерігаємо розширення значення даної лексеми, яке зближується із переносним її значенням у сучасних мовах (пор. «театр військових дій»).

Квінтіліан порівнює театр із храмом (пор.

«театр – храм Муз»): ...*theatrum veluti quoddam ... templum vocabimus* (Quint. Inst. 3, 8, 29) – «...ми називатимемо театр ніби якимось... храмом».

Словотвірний потенціал лексеми *theatrum* не є широким, що зумовлено її конкретним значенням і, певною мірою, використанням як технічного терміна. Похідні представлені лише прикметниками *theatralis* і засвідченим у пізній латині *theatricus* «театральний» та запозиченим з грецької мови демінутивом *theatridion* «невеликий театр».

Erat in castris Percennius quidam, dux olim theatralium operarum, dein gregarius miles, proca lingua et miscere coetus histrionali studio doctus (Tac. Ann. 1, 16, 3) – «Був у таборі якийсь Перценній, колись очільник театральних клакерів, згодом простий воїн, гострий на язик і навчений завдяки акторській майстерності влаштовувати заворушення».

Rapiebant me spectacula theatrica plena imaginibus miseriarum tearum ... (Aug. Conf. 3, 1) – «Мене захоплювали театральні видовища сповнені зображеннями моїх нещасть...».

Іменник *theatridion* засвідчений лише

у трактаті Варона про сільське господарство, стосуючись облаштування вольєру для птахів.

Inter has et exteriores gradatim substructum ut theatridion auium... (Varro RR 3, 5, 13) – «Між цими і зовнішніми (колонами) розташовані одні над одними східці, на зразок маленького театру для птахів...».

Різновидом театру був *odeum* «одеон», де відбувались музичні і поетичні змагання. Як і значна частина латинської театральної лексики ця назва є запозиченням грецького *ὄδῆον*. На противагу до власне театру одеон мав менші розміри і був вкритий дахом. Можливо, що Овідій, говорячи про «театри вкриті мармуром» (*marmore tecta theatra* (Ov. Epist. 1, 8)) мав на увазі саме одеон. Згідно з Вітрувієм (Vitr. 5, 9, 1), одеони був властивішими для Греції і розташовувались біля театрів.

Аналіз субконцепту «Театральна споруда» у повному обсязі з урахуванням його двох основних частин – сцени та глядацької зали – реалізованих у межах відповідних концептуальних полів становитиме перспективу дослідження.

Література

1. Зверев А. И. Театральная лексика и терминология в политическом дискурсе (на материале русской и немецкой публицистики). Дисс. канд. филол. наук/ 10.02.19 «Теория языка». – М., 2015. – 260 с.
2. Илова Е. В. Лингвокультурный концепт «Театр» в коллективном и индивидуально-авторском сознании: автореф. дисс. канд. филол. наук/ 10.02.19 «Теория языка». – Волгоград, 2008. – 24 с.
3. Исаева Л. А., Калинина С. А. Лексико-фразеологическая репрезентация концептуализированного понятия театр в русской национальной картине мира // Культурная жизнь Юга России. – 2015. – № 2 (57). – С. 78 – 82
4. Паві П. Словник театру. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 640 с.
5. Словник української мови: в 11 томах. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sum.in.ua>
6. Forcellini Ae. Totius Latinitatis lexicon. – T. IV. – Patavi: Forni, 1965. – 1032 p.
7. Glare P. G. W. Oxford Latin dictionary. – Oxford: Clarendon Press, 1965. – XXIII, 2126 p.
8. González Vázquez C. Diccionario del teatro latino: léxico, dramaturgia, escenografía. – Madrid : Ediciones Clásicas, 2004. – XXI, 334 p.
9. González Vázquez C. M. El lexico teatral latino. Estudio terminologico y dramatico. – Madrid: Universidad autonoma de Madrid, 1996. – 914 p.
10. González Vázquez C. Towards an internal cohesion of the technical lexicon. Structures in Latin theatrical lexicon // Indogermanische Forschungen. – 2011. – Bd.116. – S. 300-323
11. Kowzan T. Littérature et Spectacle. – La Haye: Mouton, 1975. – 240 p.
12. Lara Ortega S. El teatro romano de Sagunto: génesis y construcción. – Valencia: Universidad politécnica de Valencia., 1991. – 326 p.
13. Liddell H. G. A Greek-English lexicon: with a revised supplement / comp. by H. G. Liddell, R. Scott, rev. and augm. throughout H. S. Jones. – Oxford: Clarendon Press, 1996. XIV, 2042, 320 p.
14. Polacco L. Théâtre, société, organisation de l'état // Théâtre et spectacles dans l'antiquité. – Strasbourg: Université des sciences humaines de Strasbourg, 1983. – P. 5 – 14.

References

1. Zverev, A. I. (2015) Teatralnaya leksika i terminologiya v politicheskom diskurse (na materiale russkoy i nemetskoy publitsistiki) [Theatrical vocabulary and terminology in political discourse (on the basis of Russian and German journalism)]. Moscow. [in Russian]
2. Ilova, E. V. (2008) Lingvokulturnyy kontsept «Teatr» v kollektivnom i individualno-avtorskom soznanii [Linguocultural concept «Theater» in the collective and individual-author's consciousness]. Volgograd. [in Russian]
3. Isaeva, L. A., Kalinina, S. A. (2015) Leksiko-frazeologicheskaya reprezentatsiya kontseptualizirovannogo ponyatiya teatr v russkoy natsionalnoy kartine mira [Lexico-phraseological representation of the conceptualized theater concept in the Russian national picture of the world] (PhD Thesis). Kulturnaya zhizn Yuga Rossii : no 2 (57), pp. 78 – 82. [in Russian]
4. Pavi, P. (2006) Slovyk teatru [The Dictionary of the theater]. Lviv : VTs LNU imeni Ivana Franka. [in Ukrainian]

5. Slovník ukrajinštiny: v 11 tomakh [Dictionary of the Ukrainian language: in 11 volumes]. Available at: <http://sum.in.ua> [in Ukrainian]
6. Forcellini, Ae. (1965) *Totius Latinitatis lexicon*. T. IV. Patavi: Forni.
7. Glare, P. G. W. (1965) *Oxford Latin dictionary*. Oxford: Clarendon Press.
8. González, Vázquez C. (2004) *Diccionario del teatro latino: léxico, dramaturgia, escenografía*. Madrid : Ediciones Clásicas.
9. González, Vázquez C. (1996) *El lexico teatral latino. Estudio terminologico y dramatico*. Madrid: Universidad autonoma de Madrid.
10. González, Vázquez C. (2011) Towards an internal cohesion of the technical lexicon. Structures in Latin theatrical lexicon. *Indogermanische Forschungen*. Bd.116, pp. 300–323.
11. Kowzan, T. (1975) *Littérature et Spectacle*. La Haye: Mouton.
12. Lara Ortega, S. (1991) *El teatro romano de Sagunto: génesis y construcción*. Valencia: Universidad politécnica de Valencia.
13. Liddell, H. G. A (1996) *Greek-English lexicon: with a revised supplement / comp. by H. G. Liddell, R. Scott, rev. and augm. throughout H. S. Jones*. Oxford: Clarendon Press.
14. Polacco, L. (1983) *Théâtre, société, organisation de l'état. Théâtre et spectacles dans l'antiquité*. Strasbourg: Université des sciences humaines de Strasbourg, pp. 5–14.